

NOTAT

Europaudvalget

29. april 2020

Europaudvalgets udfordringer med at kontrollere regeringen i EU-spørgsmål under coronakrisen

Europaudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K
3337 5500
euu@ft.dk
www.ft.dk

Europaudvalget kontrollerer på vegne af hele Folketinget regeringen i EU-sager og giver mandat til den danske forhandlingslinje i sager og lovgivning af større rækkevidde. Til det formål har udvalget brug for møder med de relevante ministre og forudgående notater til brug for medlemmernes forberedelse.

Under normale omstændigheder forelægger regeringen systematisk alle sager, der sættes på dagsordenen for et formelt rådsmøde i Bruxelles. Under coronakrisen er de formelle rådsmøder imidlertid erstattet af uformelle videokonferencer, hvor selve beslutningerne efterfølgende tages formelt gennem skriftlige procedurer. På disse uformelle videokonferencer træffes *i praksis* vigtige beslutninger, men det er Europaudvalgets oplevelse, at de ikke forelægges på samme systematiske måde som normalt.

Sagsgangene i EU-systemet går hurtigt i denne tid, men udvalget har ikke desto mindre oplevet en række tilfælde, hvor udvalget for sent eller slet ikke er blevet inddraget. Dette gør det vanskeligt for udvalget at varetage sine primære funktioner. Til at anskueliggøre situationen er der nedenfor oplistet en række eksempler:

- Regeringen har i en række sager vurderet, at der ikke skulle forelægges et forhandlingsoplæg (til mandat), selvom det har været sager med potentielt store konsekvenser. Det drejer sig bl.a. om disse sager:

- EU's finansministre blev den 23. marts 2020 enige om at fravige en række af de almindelige krav i vækst- og stabilitetspagten, herunder loftet for offentlige budgetunderskud på 3 pct. Sagen blev alene forelagt til orientering.
(Finansministeren har forholdt sig til dette i sit [svar på spm. 175 – EUU alm. del.](#))
 - Den 25. marts blev EU's udenrigsministre enige om at endossere en ændret metode for udvidelsesforhandlinger. Sagen blev alene forelagt skriftligt til orientering.
(Udenrigsministeren har forholdt sig til dette i sit [svar på spm. 1 – KOM \(2020\) 0057.](#))
 - I forlængelse af vedtagelsen af den nye metode for udvidelsesforhandlingerne er der opnået enighed om at påbegynde udvidelsesforhandlinger med Albanien og Nordmakedonien. Her har regeringen ændret holdning, siden sagen sidst blev behandlet i 2019, uden at Folketinget har nikked til denne nye linje.
- Den 28. april 2020 var der indkaldt til videomøde på ministerniveau i EU, hvor situationen ved EU's grænser, brug af sporingsapplikationer, asylpolitikken og tiltag mod kriminalitet under coronakrisen blev diskuteret. Regeringen har valgt ikke at forelægge dette møde, heller ikke til udvalgets orientering.
 - Statsministeren plejer mundtligt for både EUU og UPN at forelægge og afrapportere fra møderne i Det Europæiske Råd (stats- og regeringscheferne), hvor de store linjer fastlægges. Disse møder er under coronakrisen kun kommet i stand efter pres fra Det Udenrigspolitiske Nævn og Europaudvalget, og en afrapportering fra DER-mødet den 23. april 2020, hvor en EU-hjælpepakke på 540 mia. euro i praksis blev godkendt, er pt. ikke kalendersat.
 - Den samme hjælpepakke blev finansministeren bedt om at afrapportere om fra det relevante finansministermøde den 9. april, men først den 21. april blev dette møde afholdt.
 - Dertil kommer en række eksempler på, at regeringens oversender skriftlige forelæggelser meget kort tid før – og i et tilfælde efter – at videokonferencer med ministre afholdes i EU-systemet. På samme vis har regeringen i nogle tilfælde undladt at oversende de

forberedende samlenotater forud for Europaudvalgets behandling af en sag.

Europaudvalget har med brev af 20. april anmodet udenrigsministeren om, at egentlige møder på udvalgets faste mødetider, med mulighed for fysisk fremmøde i et rimeligt omfang, genoptages så hurtigt som muligt. Udenrigsministeren besvarede udvalgets henvendelse med brev af 22. april 2020 ([kan findes her](#)).

Udvalget ser frem til, at dette hurtigst muligt kommer ordentligt på plads, og at de generelle aftaler mellem Folketinget og regeringen om behandlingen af EU-sager igen vil være fuldt gældende for samarbejdet om EU-politikken.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen
Formand for Europaudvalget